

Enkele kanttekeningen over Zeetrek.

De belangrijkste "zeevogels" in oktober, zijn in Nederland:

- a) Duikers (vooral de Roodkeelduikers; gemiddeld minder dan 1 per uur; hoogste presentie aan de kust van de Waddeneilanden).
- b) Noordse stormvogel (buiten stormsituaties regelmatig enkelingen; tijdens storm soms tot 10-tallen per uur).
- c) Jan van gent (regelmatige verschijning, tot 10-tallen per uur; veel noordwaarts gerichte trek aan de Hollandse kust).
- d) Veel stormvogeltje/Stormvogeltje (onregelmatig voorkomen; in sept. 1978 maximaal 25 op 1 dag te Scheveningen).
- e) Pijlstormvogels (tegenwoordig veel algemener dan 5 of meer jaar geleden; in sept. 1978 maximaal 500 Grauwe pijlstormvogels in een uur te Ameland; de Noordse pijlstormvogel is minder algemeen; de Grote pijlstormvogel is dwaalgast).
- f) Jagers (de Kleine jager is vooral in de eerste helft van oktober tot een tiental per uur regelmatig waar te nemen; van de Middelste jager komen veelal 100 à 200 waarnemingen per jaar voor, het ene jaar echter heel anders over de maanden verdeeld dan in een volgend jaar; de Grote jager wordt tegenwoordig met grotere regelmaat gezien dan 5 of meer jaar geleden).
- g) Meeuwen (vooral Dwergmeeuwen geven een boeiende trek te zien in oktober; Drieteenmeeuwen zijn vrijwel alleen tijdens NW-storm talrijk).
- h) Rotgans (een echte zeetrekker, tot 10-tallen per uur).

Enkele richtlijnen voor het waarnemen over zee:

- 1e Kijker zo stil mogelijk houden om gedurende lange tijd te kunnen concentreren. Statief belangrijk.
- 2e Deel ter oriëntatie de zee in vakken en zônes op grond van kenmerken als:
 - eerste branding
 - tweede branding
 - boven horizon / onder horizon
 - herkenningspunten als tonnen, bakens, e.d.
 - vakindeling volgens wijzers van de klok (12.00 u. is dan volgens een lijn loodrecht op de kust; 13.30 u. is dan volgens een lijn in het midden van het eerste kwadrant).
- 3e Maak onderling afspraken, wie dichtbij in de branding en wie ver weg aan de horizon kijkt. (Zeetrek waarnemen is eigenlijk teamwerk).
- 4e Beweeg de kijker zo min mogelijk van links en omgekeerd; concentreer op één punt.

Langdurige concentratie, vooral voor het ontdekken van vogels, is zonder ervaring soms moeilijk op te brengen.

Interpretatie van waarnemingsgegevens

"Zeetrekgegevens" hebben vrijwel alleen nut als er veel en systematisch wordt waargenomen, om vergelijkingen tussen verschillende posten mogelijk te maken en vergelijkingen in de tijd.

In Nederland zijn de belangrijkste telposten Scheveningen, Noordwijk, Hondsbosche Zeewering, Texel en Schiermonnikoog. In mindere mate ook Westkapelle, Katwijk en de overige waddeneilanden.

Het waarnemen wordt in Nederland gecoördineerd door de club van Zeetrekwaarnemers (als sectie van de Nederlandse Ornitologische Unie).

Het doel van de CvZ betreft niet alleen het verzamelen van gegevens vanaf de kust, maar in breder verband alle systematisch verzamelde gegevens van het Nederlands Continentaal Plat. Het streven van de CvZ is er op gericht om per 1 januari 1984 een bundeling van de resultaten te kunnen afronden.

Nadere inlichtingen over het werk van de CvZ zijn te verkrijgen bij J.F.Miranda, Joh. van Oldenbarneveltlaan 34-1, 3705 HG Zeist en bij J.v.Dijk, Leendert Hellenberghof 32, 2202 XT Noordwijk ZH.

Uit het blad van de Club van Zeetrekwaarnemers.